

[Ahlmann-Ohlson]

sådan, at der ikke forurenes unødigt«, som hr. Leif Hermann citerede. Vi ser f.eks. gerne, at erhvervene kan genbruge deres vand. Hermed vil vi dels spare på vore vandressourcer, dels nedbringe spildevandsmængden.

Når vi ikke har sat årstal på dette holdningsprogram, er det, fordi vi ikke ønsker at binde os til årstal, der senere viser sig at være for stramme eller for slappe. Det Konservative Folkeparti har ønsket at markere sin vilje til at se problemerne i øjnene, til at angive de langsigtede mål og til at angive de metoder, vi vil anvende til at løse dem.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg minder om, at der i § 27 står, at når man anvender citater, skal det klart fremgå, hvor de begynder, og hvor de slutter. Derefter er det hr. Sønderby.

Sønderby (V):

Den forespørgsel, som vi er i gang med om forureningstilstandene i de danske søer og vandløb, de indre farvande og havet omkring os, hilser vi også fra Venstres side velkommen. Vi håber, at vi får en saglig debat, ikke alene om, hvor stort problemet er, men måske mere om – hvad der er meget vigtigt i hvert fald – hvordan vi løser det.

Der skal ikke herske tvivl om, at Venstre vil have stoppet alle de ulovlige udledninger fra kommuner, landbrug og industri, som ikke på nuværende tidspunkt er stoppet. Det må vi i gang med. Men der er heller ingen tvivl om, at vi mener, at belastningen af vandløb og sø- og marinområder med fosfor, kvælstof og organisk stof er for stor og må begrænses.

Vi har i de sidste uger oplevet et verbalt slagsmål om, hvem der er mest ansvarlig og dermed også mest miljøbevidst. Nu her til sidst har vi også hørt diskussionen om, hvem der er grøn, hvem der er rød, og hvem der er lyserød.

Den overbudspolitik har vi ikke deltaget i, men jeg vil da gerne gøre opmærksom på – det ved man, hvis man kender lidt til historie – at Venstre var det første parti, der på en miljøkonference i 1969 fremlagde sine synspunkter. At vi så ikke har fået dem gennemført, kan vi beklage. Det kostede dengang 5 mia. kr. Men da sagde de nuværende dagsor-

densforslagsstillere: når man vil investere i miljø og undskyldte, at industrien skal bruge penge til det, er det, for at det skal virke som lønpres. Men nu er der altså muligheder for, at vi kan tage fat på disse problemer. Dengang sagde vi, at havet omkring Danmark ikke havde det for godt.

I 1981 erkendte den daværende miljøminister, Erik Holst, også her i Folketinget, at der var problemer med havet omkring Danmark, og ifølge aviserne i dag går det helt tilbage til 1971. Der blev nedsat flere udvalg, og rapporter fra disse udvalg samledes i NPO-redegørelsen i 1984. Vi fik så en debat her i salen på grundlag af et beslutningsforslag fra de nuværende regeringspartier. Da var vi altså også i teten for at løse de alvorlige problemer, som alle erkendte var der.

Der stod bl.a. i den nævnte redegørelse, at belastningen med næringssalte, særlig kvælstof, efterhånden var så stor, at usædvanlige klimatiske perioder også fremover kunne udløse iltsvind og fiskedød i danske farvande. Det så man altså også dengang, og man erkendte også, at nedsivning til grundvandet var stigende. Derfor vedtog vi – atter i stor enighed – et beslutningsforslag til en handlingsplan om nedbringelse af tilførslen af kvælstof, fosfor og organiske stoffer.

Denne handlingsplan er i gang med at blive gennemført, og det betyder store økonomiske byrder for både kommuner, landbrug og industri. Landbruget må i denne forbindelse investere ca. 3 mia. kr., men det glædelige ved det var, at alle de implicerede parter dengang gik positivt og aktivt ind i det.

Men der er stadig væk problemer, og forureningstilstanden er ikke, som den skal være. Vi har set sorte pletter på landkortet. Disse sorte pletter ligger ikke kun i deciderede landområder, men også ved vore store byer.

Målsætningen har i mange år her i Danmark været økonomisk vækst. Vi skulle have bedre service for vore borgere, og vi skulle have billige fødevarer. Det har været et væsentligt punkt. Det har slidt på naturen og på dens ressourcer, og vi har ikke haft tid til at standse op og vurdere, hvordan vi bedst forvalter naturen, herunder jordens og havets goder.

Undersøgelser i befolkningen i de sidste år har vist en stigende forståelse for, at man skal prioritere miljøet højere. Dette har kræ-